

A בס"ד

Intro

Today we will learn בע"ה of דף נו of בבא מציעא. Some of the topics we will learn about include.

A continuation of the discussion of רבי מאיר's opinion of עשו חכמים חיזוק לדבריהם כשל תורה. The Chachamim strengthened their regulations just like Torah rules.

דמאי
The דמאי initiated that if one purchases פירות from a עם הארץ he is required to separate all מעשרות, out of concern that the עם הארץ did not separate them.

The distinction in whether one buys bread from a נחתום, retail baker or from a פלטר, wholesale baker.

A

רבי מאיר
עשו חכמים
חיזוק לדבריהם
כשל תורה

דמאי

Bread from a
פלטר or נחתום

B

The Mishnah's Halachah of אלו דברים שאין להם אונאה. The Halachos of אונאה do not apply to the sale of the following four items:

- העבדים
- Non-Jewish servants
- והשטרות
- Loan documents, by which the buyer acquires the loan;
- והקרקעות
- Land;
- וההקדשות
- Property of הקדש or a blemished Korban that was sold;

הקדש's distinction regarding שמעון קדשים שהוא חייב באחריותן יש להן אונאה

If the Korban was a נדר, for which the original owner is responsible that if the animal was lost he must bring another Korban, there IS אונאה, because as Rashi explains כיון שחייב באחריות

דידיה הוא. Since he is responsible for the animal, it is considered his, and not הקדש.

However, ושאינו חייב באחריותן אין להן אונאה

If the Korban was a נדבה, for which the owner is not responsible if the animal is lost, there is NO אונאה, because it is considered הקדש, and not his.

B

אלו דברים
שאינן להם אונאה

העבדים
והשטרות
והקרקעות
וההקדשות

קדשים
שהוא חייב באחריותן
יש להן אונאה

C The questions regarding חטין וזרען בקרקע מהו
 If a person planted wheat kernels in the ground, but they did not yet take root;

1. יש להם אונאה או אין להם אונאה
 If he sold them does the Issur אונאה apply or not?

2. נשבעין עליהן או אין נשבעין עליהן
 Does a חנם make a שבועה for these חטין or not?

3. עומר מתירן או אין עומר מתירן
 Does the Korban עומד remove the Issur חדש from this wheat or not?

All these Shailos depend on whether it's already considered קרקע or not?

כל דבר שבמדה ושבמשקל ושבמנין
 אפילו פחות מכדי אונאה חוזר

If there was אונאה in the measurement amount, but not in the price, even if it was less than the amount of a שתות for which there is no אונאה, and the sale is void because it's a מקח טעות.

C

חטין
 וזרען בקרקע
 מהו

יש להם אונאה
 או אין להם אונאה

נשבעין עליהן
 או אין נשבעין עליהן

עומר מתירן
 או אין עומר מתירן

כל דבר שבמדה
 ושבמשקל ושבמנין
 אפילו פחות
 מכדי אונאה
 חוזר

1 So let's review ...

As part of the previous Daf's discussion of רבי מאיר's opinion of

עשו חכמים חיזוק לדבריהם כשל תורה

The Gemara here cites a Mishnah in דמאי:

הלוקח מן הנחתום
מעשר מן החמה על הצוננת
ומן הצוננת על החמה
ואפילו מדפוסים הרבה
דברי רבי מאיר

Someone, who buys bread of דמאי from a retailer, may separate מעשר from a hot loaf on a cold one, from a cold loaf on a hot one, or even from one type of loaf on a different type of loaf. However,

הלוקח מן הפלטר

מעשר מן כל דפוס ודפוס

Someone, who buys bread of דמאי from a wholesaler, must separate מעשר from each type of loaf.

And the Gemara explains, because

פלטר מתרי תלתא גברא זבין

A wholesaler purchases large amounts of bread from many different bakers. Therefore, if he would separate from one type on the other

דלמא אתי לאפרושי מן החיוב על הפטור

ומן הפטור על החיוב

Some loaves might require מעשר while others might not require מעשר, and the הפרשה would not be effective?

However,

נחתום מחד גברא הוא זבין

A retailer buys all his bread from one baker. Therefore, he can separate from one type of loaf on all the others,

because all the bread is either חייב or פטור from מעשר.

And therefore, this Mishnah has no relevance to the issue of

עשו חכמים חיזוק לדבריהם כשל תורה

=====

1

As part of the previous Daf's discussion. . .

רבי מאיר

**עשו חכמים חיזוק לדבריהם
כשל תורה**

The Gemara cites a Mishnah in דמאי:

**הלוקח מן הנחתום
מעשר מן החמה על הצוננת
ומן הצוננת על החמה
ואפילו מדפוסים הרבה**

דברי רבי מאיר

Someone, who buys bread of דמאי from a retailer, may separate מעשר from a hot loaf on a cold one, from a cold loaf on a hot one, or even from one type of loaf on a different type of loaf.

However,

**הלוקח מן הפלטר
מעשר מן כל דפוס ודפוס**

Someone, who buys bread of דמאי from a wholesaler, must separate מעשר from each type of loaf.

The Gemara explains. . .

פלטר מתרי תלתא גברא זבין

A wholesaler purchases large amounts of bread from many different bakers.

Therefore, if he would separate from one type on the other

**דלמא אתי לאפרושי מן החיוב על הפטור
ומן הפטור על החיוב**

Some loaves might require מעשר while others might not require מעשר, and the הפרשה would not be effective.

However,

נחתום מחד גברא הוא זבין

A retailer buys all his bread from one baker.

Therefore, he can separate from one type on all the others, because all the bread is either חייב or פטור from מעשר.

Therefore, this Mishnah has no relevance to the issue of

**עשו חכמים חיזוק לדבריהם
כשל תורה**

2

Zugt Di Mishnah:

אלו דברים שאין להם אונאה

The Halachos of אונאה do not apply to the sale of the following four items:

העבדים

Non-Jewish servants;

והשטרות

Loan documents; by which the buyer acquires the loan;

והקרקעות

Land;

והקדשות

Property of הקדש or a blemished Korban that was sold;

The Mishnah continues

אין להן תשלומי כפל

ולא תשלומי ארבעה וחמשה

If any of these four items were stolen, the קרן גבב pays only the principal, but he is not obligated to pay כפל, a double amount, nor does he pay ד' or ה', four or five times the value if he then slaughtered or sold it.

שומר חנם אינו נשבע

ונושא שכר אינו משלם

If any of these four items were entrusted to a שומר, a guardian, and they were stolen, a voluntary guardian is not required to swear, and a paid guardian is not required to pay for it.

הקדש רבי שמעון makes the following distinction regarding

קדשים שהוא חייב באחריותן

יש להן אונאה

If the Korban was a נדר, for which the owner is responsible that if the animal was lost he must bring another Korban, there IS אונאה, because as Rashi explains

כיון שחייב באחריות דידה הוא

Since he is responsible for the animal, it is considered his, and not הקדש.

ושאינו חייב באחריותן

אין להן אונאה

If the Korban was a נדבה, for which the owner is not responsible if the animal is lost, there is NO אונאה, because it is considered הקדש and not his.

=====

2

אלו

אלו דברים שאין להם אונאה

The Halachos of אונאה do not apply to the sale of the following four items:

העבדים

Non-Jewish servants;

והשטרות

Loan documents;

והקרקעות

Land;

והקדשות

Property of הקדש or a blemished Korban that was sold;

אין להן תשלומי כפל
ולא תשלומי ארבעה וחמשה

If any of these four items were stolen, the קרן גבב pays only the principal, but not כפל, nor does he pay ד' or ה' if he then slaughtered or sold it.

שומר חנם אינו נשבע
ונושא שכר אינו משלם

If any of these four items were entrusted to a שומר, and they were stolen, a voluntary guardian is not required to swear, and a paid guardian is not required to pay for it.

רבי שמעון makes the following distinction

קדשים שהוא חייב באחריותן
יש להן אונאה

If the Korban was a נדר, where the owner is responsible that if the animal was lost he must bring another Korban, there is אונאה,

Because as Rashi explains

כיון שחייב באחריות דידה הוא

Since he is responsible for the animal, it is considered his, and not הקדש.

ושאינו חייב באחריותן
אין להן אונאה

If the Korban was a נדבה, for which the owner is not responsible if the animal is lost, there is NO אונאה, because it is considered הקדש and not his.

3 The Gemara begins with the sources for אלו דברים שאין להם אונאה העבדים והשטרות והקרקעות וההקדשות

The Pasuk of אונאה states; וכי תמכרו ממכר לעמיתך או קנה מיד עמיתך אל תונו איש את אחיו

Therefore עבדים וקרקעות אין להם אונאה Because the words מיד teach דבר הנקנה מיד ליד The Halachos of אונאה apply only to movable objects that can be transferred from hand to hand; יצאו קרקעות שאינן מטלטלים This excludes land, which is not movable; יצאו עבדים שהוקשו לקרקעות And this excludes servants, who are compared to land;

4 שטרות אין להם אונאה Because the words וכי תמכרו ממכר Imply

שגופו מכור וגופו קנוי The item has inherent value; יצאו שטרות שאין גופן מכור ואין גופן קנוי ואינן עומדין אלא לראיה שבהם This excludes a loan document which has no inherent value, but merely serves as proof of the loan.

However, המוכר שטרותיו לבשם יש להם אונאה If someone sells his loan document to a spice dealer to wrap his spices in it, there IS אונאה because דגופן קנוי The item was sold and bought for its inherent value as a piece of paper.

3 אלו דברים שאין להם אונאה העבדים – והשטרות – והקרקעות וההקדשות

The Pasuk of אונאה states;

וכי תמכרו ממכר לעמיתך או קנה מיד עמיתך אל תונו איש את אחיו

עבדים – וקרקעות

דבר הנקנה מיד ליד

The Halachos of אונאה apply only to movable objects that can be transferred from hand to hand

יצאו עבדים שהוקשו לקרקעות	יצאו קרקעות שאינן מטלטלים
And this excludes servants, who are compared to land;	This excludes land, which is not movable;

4 וכי תמכרו ממכר לעמיתך או קנה מיד עמיתך אל תונו איש את אחיו

שטרות

שגופו מכור וגופו קנוי The item has inherent value;

יצאו שטרות שאין גופן מכור ואין גופן קנוי ואינן עומדין אלא לראיה שבהם This excludes a loan document which has no inherent value, but merely serves as proof of the loan.

However,

המוכר שטרותיו לבשם יש להם אונאה

If someone sells his loan document to a spice dealer to wrap his spices in it, there is אונאה - because

דגופן קנוי

The item was sold and bought for its inherent value as a piece of paper.

5 הקדש
 אין להם אונאה
 Because the word אחיו teaches
 אחיו ולא הקדש
 Only for an item that belongs to a common person, but not
 הקדש;
 =====

inquires;
 שכירות יש לו אונאה או אין לו אונאה
 Does אחיו apply to a rental or not?
 Do we say
 ממכר אמר רחמנא אבל לא שכירות
 The word ממכר implies that אונאה applies only to a sale,
 but not to a rental;
 OR perhaps there is no distinction between a sale and a
 rental?

אביי says there is no question and
 שכירות יש לו אונאה
 Because
 ממכר סתמא כתיב
 והאי נמי ביומיה מכירה היא
 The Pasuk does not specify the type of sale, and a rental is
 also considered a sale for the duration of the rental.
 =====

5 וכי תמכרו ממכר לעמיתך
 או קנה מיד עמיתך
 אל תונו איש את אחיו

הקדש

ולא הקדש

Only for an item that belongs to a common person,
 but not הקדש;

?

רבי זירא

שכירות יש לו אונאה או אין לו אונאה

Does אונאה apply to a rental or not?

Do we say

ממכר אמר רחמנא אבל לא שכירות

The word ממכר implies that אונאה applies only to a sale,
 but not to a rental

Or perhaps there is no distinction
 between a sale and a rental?

✓

אביי

שכירות יש לו אונאה

Because

ממכר סתמא כתיב

והאי נמי ביומיה מכירה היא

The Pasuk does not specify the type of sale,
 and a rental is also considered a sale
 for the duration of the rental.

6 רבא inquires;
 חטין וזרעו בקרקע מהו
 If a person planted wheat kernels in the ground, but they did not yet take root;
 יש להם אונאה או אין להם אונאה
 If he sells them, do the Halachos of אונאה apply or not?
 Do we say
 יש להם אונאה
 Because
 כמאן דשדיין בכדא דמיין
 The kernels are considered separate, as lying in a container, and are not קרקע;

OR
 אין להם אונאה
 Because
 בטלינהו על גב ארעא
 The kernels are considered part of the קרקע;

And the Gemara explains that the question is only in a case of
 דאמר איהו שדאי בה כדאבעי לה
 ואיגלאי מילתא דלא שדא בה כדאבעי לה
 The seller claimed that he planted a sufficient amount of wheat for this size of land, and it was discovered that it was not a sufficient amount.

However, there is no question in a case of
 דאמר איהו שדאי בה שיתא
 ואתו סהדי ואמרי דלא שדא בה אלא חמשה
 The owner claimed that he planted six סאה, and witnesses testified that he planted only five סאה;
 Because, as Rashi explains
 מקח טעות הוא

דהא בהדיא פירש בחזקת שהוא כן ואינו כן
 This is certainly an erroneous sale which is void even though it was קרקע, because the seller stipulated the amount and it was not so, and מקח טעות applies even to a sale for which there is no אונאה. As רבא says
 כל דבר שבמדה ושבמשקל ושבמנין
 אפילו פחות מכדי אונאה חוזר
 If there was אונאה in the measurement amount, but not in the price, even if it was less than the amount of a שתות for which there is no אונאה, the sale is void, because it's considered a מקח טעות.
 =====

6
 רבא
חטין וזרעו בקרקע מהו
 If a person planted wheat kernels in the ground, but they did not yet take root;
יש להם אונאה או אין להם אונאה
 If he sells them, do the Halachos of אונאה apply or not?
 Do we say...

<p>יש להם אונאה <i>Because</i> כמאן דשדיין בכדא דמיין The kernels are considered separate, as lying in a container, and are not קרקע;</p>	<p>אין להם אונאה <i>Because</i> בטלינהו על גב ארעא The kernels are considered part of the קרקע;</p>
---	---

This question is only in a case of
דאמר איהו שדאי בה כדאבעי לה
ואיגלאי מילתא דלא שדא בה כדאבעי לה
The seller claimed that he planted a sufficient amount of wheat for this size of land, and it was discovered that it was not a sufficient amount.

However, there is no question in a case of
דאמר איהו שדאי בה שיתא
ואתו סהדי ואמרי דלא שדא בה אלא חמשה
The owner claimed that he planted six סאה, and witnesses testified that he planted only five סאה.

Because, as Rashi explains
מקח טעות הוא
דהא בהדיא פירש בחזקת שהוא כן ואינו כן
This is certainly an erroneous sale which is void even though it was קרקע, because the seller stipulated the amount and it was not so, and מקח טעות applies even to a sale for which there is no אונאה.

As רבא says
כל דבר שבמדה ושבמשקל ושבמנין
אפילו פחות מכדי אונאה חוזר
If there was אונאה in the measurement amount, but not in the price, even if it was less than the amount of a שתות for which there is no אונאה, the sale is void, because it's considered a מקח טעות.

7 The Gemara continues to inquire about other Halachos in the case of

חטין וזרען בקרקע מהו

2.

נשבעין עליהן או אין נשבעין עליהן

Does a שומר חנם make a שבועה for these חטין or not?

Do we say

נשבעין עליהן

Because

כמאן דשדיין בכדא דמיין

OR

אין נשבעין עליהן

Because

בטלינהו אגב ארעא

And it's considered קרקע;

3.

חטין וזרען בקרקע

עומר מתירן או אין עומר מתירן

Does the Korban עומר remove the Issur חדש from this wheat or not?

And the Gemara explains that there is no question regarding the איסור חדש of גידולין the new wheat that grew from these kernels;

As the Mishnah in מנחות rules;

השרישו קודם לעומר עומר מתירן

ואם לאו אסורין עד שיבא עומר הבא

If the kernels took root before the עומר, the new wheat becomes permitted, but if the kernels only took root after the עומר, the new wheat is forbidden until the עומר of the following year.

7

Other Halachos in the case of
חטין וזרען בקרקע מהו

2

נשבעין עליהן או אין נשבעין עליהן

Does a שומר חנם make a שבועה for these חטין or not?

Do we say...

אין נשבעין עליהן

Because

בטלינהו אגב ארעא

And it's considered קרקע;

נשבעין עליהן

Because

כמאן דשדיין

בכדא דמיין

3

חטין וזרען בקרקע
עומר מתירן או אין עומר מתירן

Does the Korban עומר
remove the Issur חדש from this wheat or not.

?

The Gemara explains. . .

There is no question regarding the איסור חדש of גידולין
the new wheat that grew from these kernels;

As the Mishnah in מנחות rules;

השרישו קודם לעומר עומר מתירן
ואם לאו אסורין עד שיבא עומר הבא

If the kernels took root before the עומר,
the new wheat becomes permitted,

but if the kernels only took root after the עומר,
they are forbidden until the עומר of the following year.

8 The question is merely regarding the איסור חדש of the original kernels; and this is a case of דחצדינהו וזרעינהו קודם לעומר ואתא ליה עומר וחליף עילויהו ולא אשרוש קודם לעומר
 The kernels were harvested and replanted before the time of the עומר, but they did not take root again before the עומר; and the question is, whether after the עומר מהו למינקט ומיכל מינייהו
 Are these kernels permitted to be eaten or not?
 Do we say כמאן דשדיין בכדא דמי ושרינהו עומר
 The kernels are considered separate and are not קרקע, and therefore they did become permitted by the עומר?
 OR
 בטלינהו אגב ארעא
 They are considered part of the קרקע, and they do not become permitted by the עומר, because as Rashi explains שהעומר מתיר את התלושין ואת המחוברין שהשרישו
 The עומר permits only wheat that was either already cut from the ground, or that was still rooted in the ground; but עומר אינו מתיר את המחוברין שלא השרישו
 The עומר does not permit wheat that was planted in the ground, but did not yet take root.

תיקו, all these questions remain unresolved.

8 The question is merely regarding the איסור חדש of the original kernels; and this is a case of דחצדינהו וזרעינהו קודם לעומר ואתא ליה עומר וחליף עילויהו ולא אשרוש קודם לעומר
 The kernels were harvested and replanted before the עומר, but they did not take root again before the עומר; and the question is, מהו למינקט ומיכל מינייהו
 Whether after the עומר these kernels are permitted to be eaten or not?

Do we say ...

בטלינהו אגב ארעא
 They are considered part of the קרקע, and they do not become permitted by the עומר.

כמאן דשדיין בכדא דמי ושרינהו עומר
 The kernels are considered separate and are not קרקע, and therefore they did become permitted by the עומר.

As Rashi explains...

שהעומר מתיר את התלושין ואת המחוברין שהשרישו
 The עומר permits only wheat that was either already cut, or that was still rooted in the ground; but עומר אינו מתיר את המחוברין שלא השרישו
 The עומר does not permit wheat that was planted, but did not yet take root.

תיקו